

Mdi Angie Motsekga,
Tona ya Thuto ya Motheo

Mna Enver Surty.
Motlatsha-Tona ya Thuto
ya Motheo

Dipukutshomo tše di tšweleditšwe go thuša bana ba Afrika-Borwa ka tlase ga boetapele bja Tona ya Thuto ya Motheo. Mdi Angie Motsekga, le Motlatsha-Tona wa Thuto ya Motheo. Mna Enver Surty.

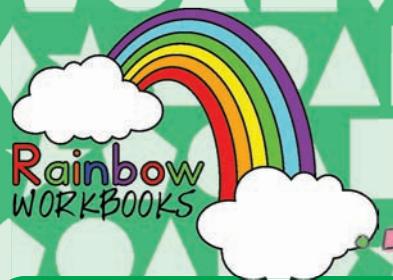
Rainbow Workbooks di bopa karolo ya mohlwaela wa tsenogare woo maikemišetšo a wona e lego go kaonafatša mošomo wa barutwana ba Afrika-Borwa bao ba lego mephatong ye tshela ya mathomo. Projekye ye. bjalo ka ge e le ye nngwe ya dinepokgolo tša Dithulaganyo tša go Diragatša tša Mmušo. e kgonne go diragala ka thekgo ya mašeleng a go tšwa. ka ntle le go kgokgona go Sešegotlotlo sa Bosetšhaba. Se se kgontšhitše Kgoro go dira dipukutshomo tše. ka maleme ka moka a semmušo. ka ntle ga gore Kgoro e lefe.

Re hutša gore barutiši ba tla holega ka dipuku tše mošomong wa bona wa tšatši ka tšatši wa go ruta. le go kgonthiša gore barutwana ba kgona go fetša lenanethuto. Re hlokometše gore re hlahle barutiši ditirong ka moka ka go tsenya maswao a ditaetši ao a laetšago seo morutwana a swanetšego go se dira.

Re tloga re hutša gore bana ba tla ipshina ka go dira mešomo ye e lego ka mo dipukwaneng tše ge ba dutše ba gola. ba ithuta. le gore wena. morutiši. o tla ipshina le bona mo lethabong la go ithuta.

Re kganyogela lena. barutiši. le barutwana ba lena. katlego. ka tšhomiso ya dipukutshomo tše.

ISBN 978-1-4315-0257-8

LIFE SKILLS IN SEPEDI
GRADE 2 – BOOK 1
TERMS 1&2

ISBN 978-1-4315-0257-8

THIS BOOK MAY
NOT BE SOLD.

E boaleditšwe
ebile e sepelelana
le CAPS

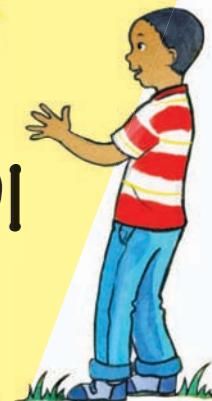
Mphato wa

2

Mabokgoni a Bophelo SEPEDI

Puku ya 1
Kotara ya 1&2

Puku ye ke ya:

Phapoši:

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Diteng

Kotara ya 1 Letlakala

- 1 Re swanetše go ja dijo tše di loketšego mmele gore re phele ...2
- 2 Meetse a re fa bophelo.....4
- 3 Re boloka meetse.....6
- 4 Ka ga nna8
- 5 Nna le ba bangwe.....10
- 6 Batho ba re phelago le bona ...12
- 7 Ga go sa na go hlakiša ba bangwe.....14
- 8 Motho yo mongwe le yo mongwe o bohlokwa16
- 9 Ka moo re ikwago.....18
- 10 Batho ba ba sa itekanelago20
- 11 Bana ka moka ke ba bohlokwa22
- 12 Mogale goba naletšana ya ka..24
- 13 Tlhwekišo ya meetse26
- 14 Mokgwa wa go phela wo o lokilego28
- 15 Dibunwa tše go senyega le tše go se senyege30
- 16 Matšatši a tše ditumelo le a mangwe ao a kgethilwego32

Kotara ya 2 Letlakala

- 17 Dihla tše ngwaga34
- 18 Dihla tše nne tše ngwaga36
- 19 Ka ga dihla tše ngwaga38
- 20 Go aparela boso40
- 21 Ditiragalo tše tlhago tše dihla tše ngwaga42
- 22 Go bjala dinawa.....44
- 23 Diruiwa tše polaseng46
- 24 Polaseng48
- 25 Diphoofolo tše lešoka50
- 26 Mokgwa wo diphoofolo di iphihlago ka ona52
- 27 Diphoofolo tše ka meetseng....54
- 28 Diphoofotswana tše boteng bja lewatle.....55
- 29 Tshedimošo ka ga diphoofolo ..56
- 30 Diphoofolo tše di rwalago magae a tšona ge di sepela58
- 31 Diphoofolo tše di ikagelago seširelo60
- 32 Pukuntšu ya ka62

Matšatšikgwedi a bohlokwa a 2015

Pherekong

- 1 Pherekong Letšatši la Ngwaga wo Mofsa
31 Pherekong Letšatši la Bana ba Mekgtoheng

Dibokwane

- 2 Dibokwane Letšatši la Lefase la Mohlakamotala
14 Dibokwane Letšatši la Baratani

Moranang

- 3 Moranang Labohlano la go Bapolwa ga Morena Jesu Kriste
4 – 11 Moranang Paseka
- 5 Moranang Lamorena la Tsogo ya Morena Jesu Kriste
6 Letšatši la Balapa
7 Moranang Letšatši la Lefase la tše Maphepo
22 Moranang Letšatši la Boditšhabatšaba la Lefase
27 Moranang Letšatši la Tokologo

Mopitlo

- 1 Mopitlo Letšatši la Bašomi
10 Mopitlo Letšatši la Bomme
15 Letšatši la Boditšhabatšaba la Balapa

Hlakola

- 5 Hlakola Letšatši la Segopotšo la Sejuta la Purim
21 Hlakola Letšatši la Ditokelo tše Botho
21 Hlakola Letšatši la Boditšhabatšaba la Dithokgwa le Mehlaré 20-21 Hlakola Naw-Rúz (Ngwaga wo mofsa wa Bahá'í)
22 Hlakola Letšatši la Lefase la Meetse
28 Hlakola Iri ya Lefase (20:30 – 21:30 nako selegae)

Mosegamanye

- 1 Mosegamanye Letšatši la Lefase la Batswadi
4 Mosegamanye Boditšhabatšaba la Bana ba ba Timetšego
5 Mosegamanye Letšatši la Lefase la Tikologo
8 Mosegamanye Letšatši la Lefase la Mawatle
12 Mosegamanye Letšatši la Lefase la Kgahlamong le Go šoma ga Bana
16 Mosegamanye Letšatši la Bafsa
18 Mosegamanye Letšatši la Ramadan (thoma)
21 Mosegamanye Letšatši la Botate

Phupu

- 17 Phupu Eid-Ul-Fitr (mafelelo)
18 Phupu Mosegamanye Letšatši la Boditšhabatšaba la Nelson Mandela
30 Phupu Letšatši la Boditšhabatšaba la Segwera

Phato

- 9 Phato Letšatši la Basadi
13 Phato Letšatši la Boditšhabatšaba la Bašomišanngelo

Diphalane

- 2 Diphalane Letšatši la Boditšhabatšaba la
5 Diphalane Letšatši la Lefase la Barutiši
11 Diphalane Letšatši la Boditšhabatšaba la Bana ba Basetsana
14 Diphalane Al-Hijira (Ngwaga wo Mofsa wa Islamo)
15 Letšatši la Boditšhabatšaba la Basadi ba Magaeng
16 Diphalane Letšatši la Lefase la Dijo

Dibatsela

- 11 Diphalane Letšatši la Deepavali (Diwali)
12 Diphalane Vikram (Ngwaga wo Mofsa 2071)
20 Dibatsela Letšatši la Lefase la Bana

Manthole

- 1 Manthole Letšatši la Lefase la AIDS
3 Manthole Letšatši la Boditšhabatšaba la Bagolofadi
5-14 Manthole Chanukah
16 Manthole Letšatši la Poelano
25 Manthole Letšatši la Krisemose
26 Manthole Letšatši la Botho

Makhutšo a Bosetšhaba a Afrika-Borwa:

Letšatši le bohlokwa la segopotšo la Sejuta:

Letšatši le bohlokwa la segopotšo la Selslamo:

Letšatši le bohlokwa la segopotšo la SeBahá'í:

Matšatši a Boditšhabatšaba a Ditšhabakopano:

ISBN 978-1-4315-0257-8

This book may not be sold.

The Department of Basic Education has made every effort to trace copyright holders but if any have been inadvertently overlooked the Department will be pleased to make the necessary arrangements at the first opportunity.

Published by the Department of Basic Education
222 Struben Street
Pretoria
South Africa

© Department of Basic Education
Fifth edition 2015

Mphato wa

2

Mabokgoni a Bophelo
SEPEDI
Puku ya I

Puku ye ke ya:

Re swanetše go ja dijo tše di loketšego mmele gore re phele

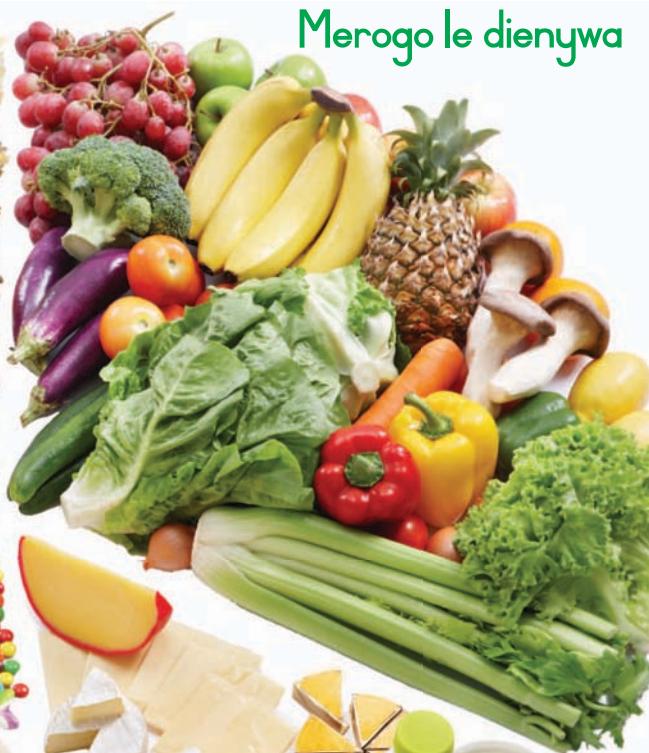
A re baleng

Mebele ya rena e nyaka dijo tše di loketšego mmele gore re gole. Re swanetše go ja dijo tše di loketšego mmele gore re be le maatla a go dira dilo ka moka tše re swanetšego go di dira. Ge re sa je dijo tše di loketšego mmele, re ka babja kudu.

Dihlopha tše tlhano tše dijo

Kotara ya | - Bekē ya | - Lephēphētshomo

Ditšweletšwa
tše leroro le
mabele

Merogo le dienywa

Batho ba
bangwe ba phela ka
merogo fela. Se se ra gore
ga ba je le ge e ba ba
mohuta ofe goba ofe wa
nama. Ba ja dijo tše di
lego dihlopheng tše
dingwe tše nne
tše dijo.

Nama,
hlapi, kgogo
(diruiwa tše maphego),
dikoko le dinawa

Makhura le dioli

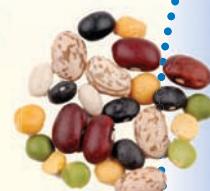

Ditšwamaswing

A re direng

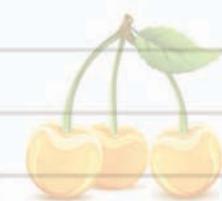
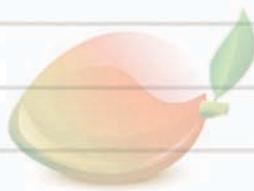
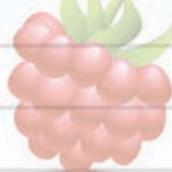
Boela le mogwera wa gago mabapi le gore ke
mohuta ofe wa dijo wo o loketšego
mmele. Di direle sediko.

A re ngwaleng

Dira se ekego o ya
suphamakete le mmago
go reka dijo tša dilalelo.
Dira lenaneo la dijo
tšeо di loketšego
mmele tša balapa
la geno.

Lenaneo la dilo tše di swanetšego go rekwa

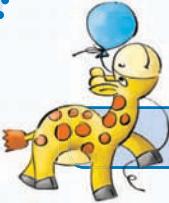

Meetse a re fa bophelo

Kotara ya I – Bekə ya I – Lephəphetšhomo

A re boleleng

Ke ka lebaka la eng re swanetše go hwetša meetse? Batho, dibjalo le diphoofolo di swanetše go hwetša meetse gore di dule di phela. Meetse a iša dijo tše re di jago dithong tše di fapanego tša mebele ya ren. Gape a thuša go ntšha tšhila mebeleng ya ren.

A re direng

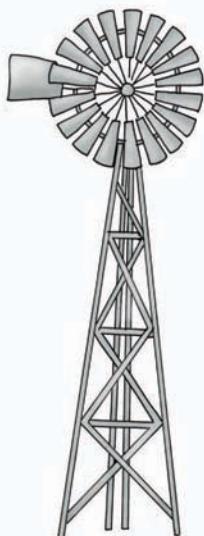
Re šomiša meetse ka mehla ka magaeng a ren. Botša mogwera wa gago ka ga dilo tše o ka di naganago tše re šomišago meetse go tšona. Bjale thala diswantšho tše nne tša go laetša ka fao re šomišago meetse. Ngwala hlogo ka godimo ga seswantšho se sengwe le se sengwe gore se mabapi le eng.

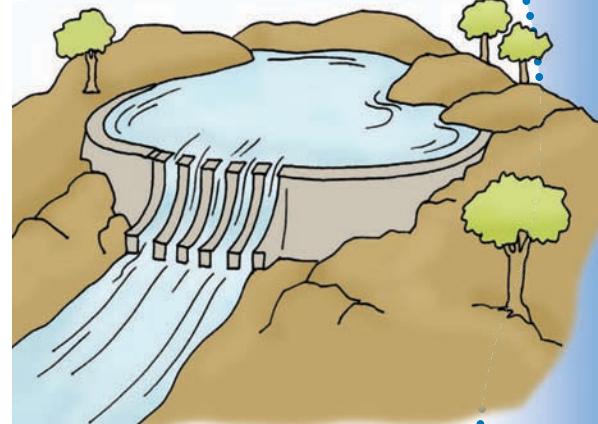

A re ngwaleng

Na re hwetša kae meetse? Thala mothalo wa go kopanya lentsu le lengwe le lengwe le seswantšho sa maleba.

Sediba
Sefeufeu
Noka
Letamo
Petse

Tšwela ka ntle

Pele o dira mošongwana ka ntle, thoma ka go itšidolla bjalo ka katse. Se se tla dira gore go be bobebé gore mmele wa gago o šuthe. Gape, itšidolle ka morago ga mošongwana gore o iketle gore mmele o fole. Se se tla go thuša gore o se ke wa ba le dihlabi mo digobeng tša gago.

- Fofa bjalo ka segwagwa. Dira mašata a a dirwago ke segwagwa.
- Beletšanang kgwele goba mokotlana wa dinawa gomme bohole le o kabe.
- Fošetša bolo goba mokotlana wa dinawa kua godimo ka morago o e kabe.
- Tokaetša/thekanetša setulwana sa nkgokolo gomme le beabeane ka go sepela wena le mogwera wa gago. Bonang gore le ka tšeа nako ye kaakang mokotlana o sa we.

Re boloka meetse

A re boleleng

Meetse a bohlokwa, ka fao ga se ra
swanela go a senya.

Bolela le mogwera wa gago ka ga mekgwa ye e
fapanego ya go boloka meetse.

A re ngwaleng

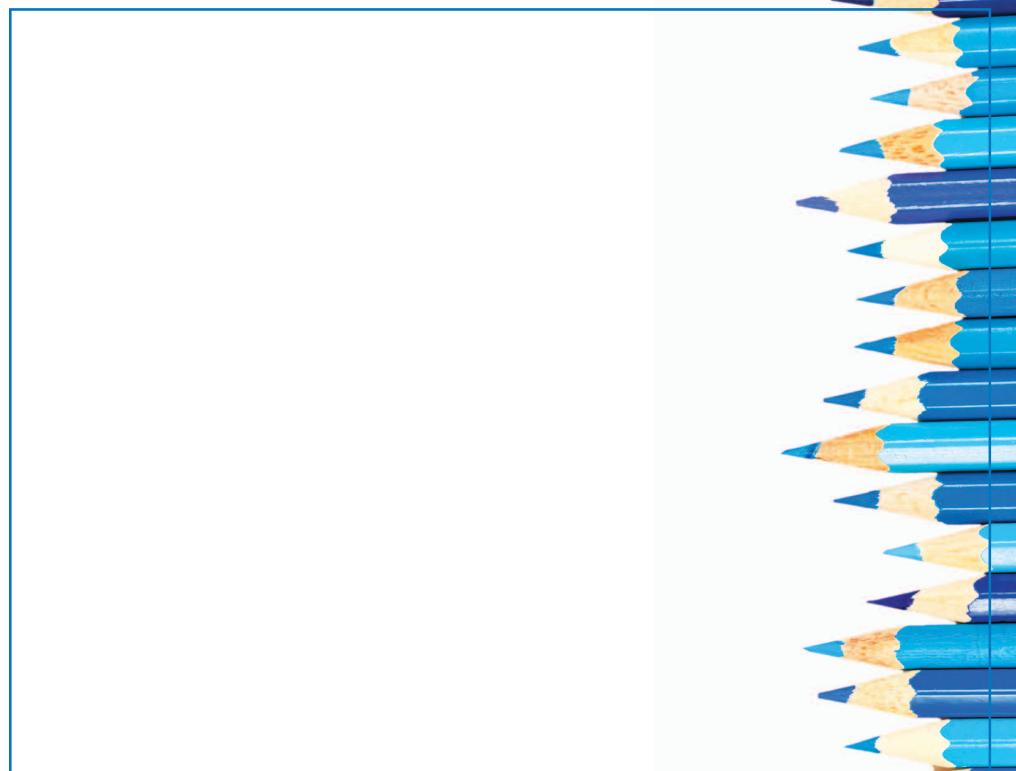
Ngwala mo dikgobeng tša mo tlase
dikgopololo tše pedi tša go boloka meetse.

1. _____
2. _____

A re direng

Šomiša dikrayone
tša gago o dire
phoustara ya mebala
ye mebotse ya
mabapi le go seketsa
meetse. Phoustara ya
gago e swanetsa go
hlohlleletsa ba bangwe
go boloka meetse.
Ge o dirile phoustara
ya gago e bontshe
bagwera ba gago.

Tšwela ka ntle

A re bapaleng papadi ye e rego "Ke nako mang,
Mna Phiri?"

Yo mongwe wa lena a be phiri.

Šielanang ka go botšiša le re, "Ke nako mang,
Mna Phiri?"

Ka dinako tšohle ge o botšiša, phiri e swanetše
go bolela gore ke nako mang.

Eupša ge phiri e ka re, "letena!, e tla thoma
go le lelekiša. Le tla swanelwa ke go kitima
pele e le swara.

Bjale hwetša hulahupu, le raloke ka yona.

Wena le mogwera wa gago le swanetše go
šielana ka go tshela hulahupu, la thoma
ka maoto gwa tla matsogo.

Ka morago emiša hulahupu thwi gomme
mogwera wa gago a fete ka gare ga
yona. Šielanang go dira bjalo.

Sa mafelelo,
ka dihlopha tša
ba bane ba bane
sehlopha, ithuteng
le be le diragatše
mmino wa Afrika-
Borwa

Teacher:
Sign:
Date:

Moya wo o hlwekilego o re fa maatla

A re baleng

Moya wo re o hemelago o na le oksitšene. Se se thuša mebele ya rena go šomiša dijo tše re di jago. Ka morago re hwetša maatla a gore re phele. Ge re hemela moya wa ditšhila mebele ya rena e ka se šome gabotse.

A re ngwaleng

Dula le mogwera wa gago. Mmogo, ngwalang mo dikgobeng tše di filwego:

Ke swanetše go hwetša moya wo o hlwekilego ka gore

Ge moya o le ditšhila

Moya o ba ditšhila ge

Se re ka se dirago gore moya o dule o hlwekile:

1.

2.

A re baleng

Batho ba swanetše go hwetša letšatši gore ba phele gabotse ba thabile. Letšatši le thuša mebele ya rena go dira Vitamin D. Re swanetše go ba le Vitamin D gore mebele e dire marapo ao a tiilego. Le ge go le bjalo, mahlasedi a mantši kudu a ka senya. Re ka tšhungwa ke letšatši ra kwa bohloko. O swanetše go šomiša setlolo sa go thibela phišo ya letšatši goba wa rwala kuane go šireletša letlalo la gago gore le se swe.

A re ngwaleng

Ngwala mo dikgobeng tše di filwego:

Nka šireletšega kgahlanong le mahlasedi a mantši a letšatši ge nka:

1. _____
2. _____
3. _____

A re opeleng

Opela koša ye gomme o phaphathe diatla go ya ka morethetho.

**O seetša sa ka
Lebone la ka.**

O swanetše go šomiša setlolo sa go thibela phišo ya letšatši goba wa rwala kuane go šireletša letlalo la gago gore le se swe.

Lethabo la ka, lethabong le manyaming.

**O ka se tsebe, moratiwa,
Gore ke go rata gakaakang.
Se tloše lethabo la ka.**

Teacher:
Sign:
Date:

Nna le ba bangwe

Kotara ya / -Bekē ya 3 – Lephphetshomo

A re boleleng

Ka moka re rata go ba le
bagwera ba potego.
O tseba bjang gore motho ke
mogwera wa potego?

A re ngwaleng

Mo sekgobeng sa mo tlase, ngwala lenaneo la dilo
tše di laetšago gore motho ke mogwera wa potego.

1.

2.

3.

4.

A re ngwaleng

Nagana ka dipotššo tše gomme o ngwale karabo ya gago.

Na o na le bagwera ba bakae?

Efa leina la mogwera wa gago o tee gare ga bagwera ba gago ba bohlokwa?

Ke nako ye kae le le bagwera?

Ke eng se se kgethegilego ka mogwera yo wa gago?

A re boleleng

Dula le mogwera wa gago le bolele ka ga dipego tše. Dira leswao le (✓) ka lepokising ge karabo e le Ee, gomme o dire leswao le (✗) ge karabo e le Aowa.

Lenaneo la go lekola segwera

Ngwala Ee (✓) goba Aowa (✗)

Mogwera wa ka o a ntlhokomela.	
Mogwera wa ka o a nthuša.	
Mogwera wa ka o abagana le nna.	
Mogweara wa ka ga a lwe le nna.	

A re direng

Nagana ka se o ka se
dirago go dira gore
mogwera wa gago a ikwe a
le yo bohlokwa. Ka morago
o thale seswantšho ka ga
sona gomme o se freimele.
Gopola go kgabiša freime
ya seswantšho. Ge o
feditše seo bolela ka ga
mebala ye metalalerata
le ye talamorogo ye
o e šomišitšego mo
seswantšhong.

A re ngwaleng

Ngwala mafoko a mabedi ka ga seswantšho sa gago.

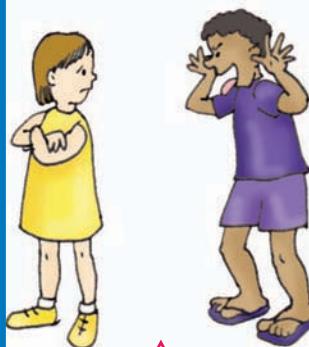

Batho ba re phelago le bona

A re boleleng

Lebelela diswantšho. Gopola ka ga tšeо bagwera ba go loka ba di dirago gomme le bolele ka tšona seholpheng sa lena. Bjale gopola ka tšeо bagwera ba babe ba di dirago. Ngwala leswao le (✓) seswantšhong se sengwe le se sengwe seo se laetšago segwera se sebotse; ka morago ngwala leswao le (✗) go tšeо di laetšago segwera se sebe.

Kotara ya / -Bekе ya 3 – Lephphetshomo

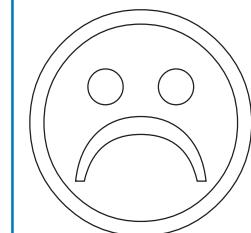
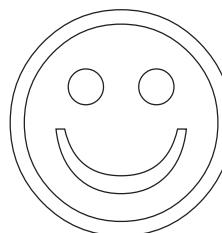
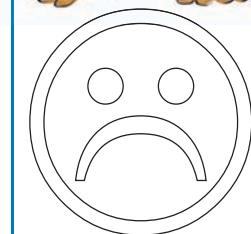
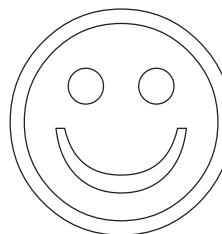

A re baleng

Bala le lengwe le le lengwe la mafoko a gomme o khalare
sefahlego sa Ee goba sa Aowa .

Ke nna mogwera wa go loka.

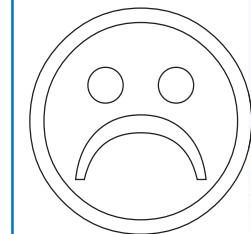
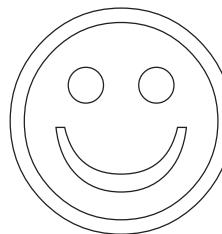
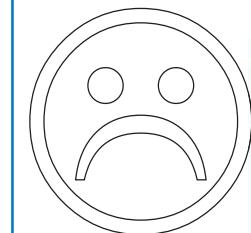
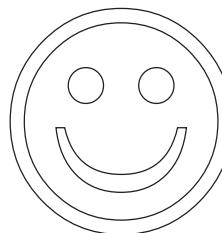

Ke hlokomela
bagwera ba ka.

Ke swara barutwana ba ka phapošing ya
rena gabotse.

Barutwana ba ka phapošing ya rena ba
ntshwere gabotse.

Ke na le botho go
batho bao ke phelago
le bona.

Tšwela ka ntle

A re bapale "Ema godimo ga moriti wa ka".

Wena le bagwera ba gago lekang go ema godimo ga meriti,
yo mongwe godimo ga wa yo mongwe. Šielanang ka go bona
gore o ka kgoni go gata godimo ga meriti ye mekae. O ka
no fela o eya kua le kua go thibela bagwera ba gago go ema
godimo ga moriti wa gago.

Teacher:
Sign:
Date:

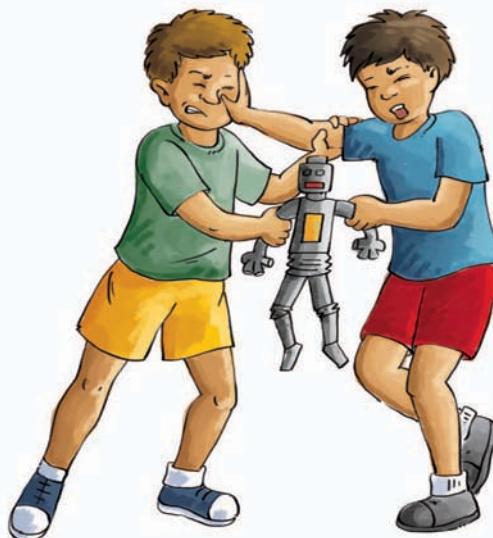
Ga go sa na go hlakiša ba bangwe

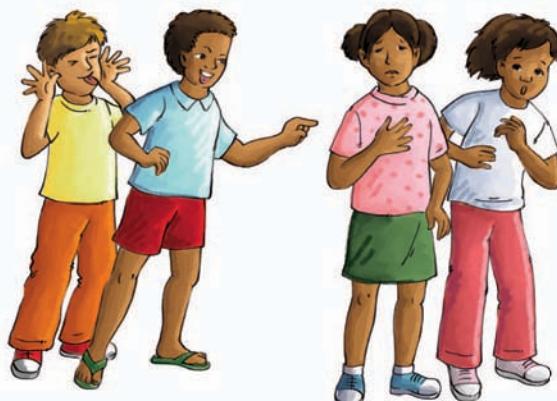
A re ngwaleng

Lebelela se sengwe le se sengwe sa diswantšho tše.

O be o ka dira eng ge o ka be o le ngwana yo a hlakišwago? Kgauswi le seswantšho se sengwe le se sengwe ngwala lefoko le tee ka ga mokgwa wo re swanetšego go swara batho ba bangwe ka gona.

A re direng

Wena le mogwera wa gago diragatšang taba ye. Yo mongwe a be ngwana wa go hlakišwa, yo mongwe a be ngwana wa go hlakiša.
Ka morago bolelang gore le ka dira eng go thibela go hlakiša.

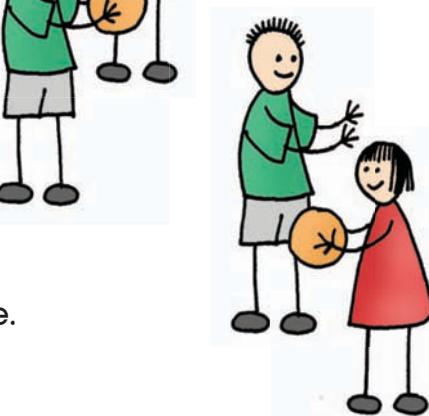
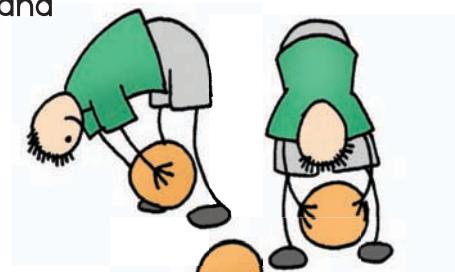

Tšwela ka ntle

Ipeakanyeng ka dihlopha tša bohlano.

Bjale dirang mothalo gomme le beletšane kgwele go fihla ka wa mafelelo mothalong. Bonang gore ke sehlopha sefe se se ka fihlišago kgwele mafelelong ka nako ye kopana. Ge le feditše, lekang go beleletšana kgwele ka mekgwa ya go fapanan:

- Beletša kgwele ka sa morago makgathe ga maoto a morutwana yo mongwe.
- Betša kgwele e putle godimo ga hlogo ya gago e ye go morutwana yo a lego ka morago ga gago.
- Betša kgwele go tšwa go la nngele e ye go morutwana yo a lego ka morago ga gago.
- Betša kgwele go tšwa go la mmagoja e ye go morutwana yo a lego ka morago ga gago.
- Bjale fošetšanang bolo gomme o bone gore na o ka kgoni go e swara makga a makae.

Motho yo mongwe le yo mongwe o bohlokwa

Kotara ya / -Beke ya 4 - Lephphetshomo

A re boleleng

Lebelela diswantšho tše gomme o bolele gore bana ba ba
swana bjang. Gape bolela gore ba fapania bjang.

A re baleng

Dirang mošongwana wo ka dihlopha. Lebelela bana ka moka ka phapošing ya lena. Ka morago balang potšišo ye nngwe le ye nngwe. Ge karabo e le nnete, ngwala leswao le (✓) ka lepokising ka go la mmagoja, gomme ge karabo e se nnete, ngwala leswao le (✗).

Ngwala Ee (✓)
goba Aowa (✗)

Na bašemanе le basetsana ba a swana?

Na meriri ya bona e a swana ka mmala?

Na mahlo a bona a a swana ka mmala?

Na diatla tša bona di a lekana ka bogolo?

Na barutwana ka moka ka phapošing ba a lekana ka botelele?

A re boleleng

Na le a bona gore ka moka re a fapan? Na gape le a bona gore ka moka re a swana? Bolelang ka ga mekgwa yeo re swanago ka yona.

A re thaleng

Thala seswantšho sa go laetša wena. Ka morago šomiša setlotšamelomo go dira dikgatišomenwana tša gago tša moswananoši kgauswi le freimi ya seswantšho.

Na o a tseba gore ga go na motho lefaseng ka bophara yo a nago le dikgatišomenwana tša go swana le tša gago? O moswananoši ebile o kgethegile!

Ka moo re ikwago

A re boleleng

Yo mongwe le yo mongwe ga a botše yo mongwe ka moo a ikwago ge a diragalelwā ke se sebotse. Ka morago o bolele ka moo o ikwago ge o diragalelwā ke se sebe. Tše re di bitša maikutlo. Ngwala gore ba ikwa bjang.

Ngwala dikarabo tša dipotšišo tša ka tlase.

Kotara ya / -Bekē ya 5 – Lephphetshomo

Ke eng se se go kgahlago?

Ke eng se se go swabišago?

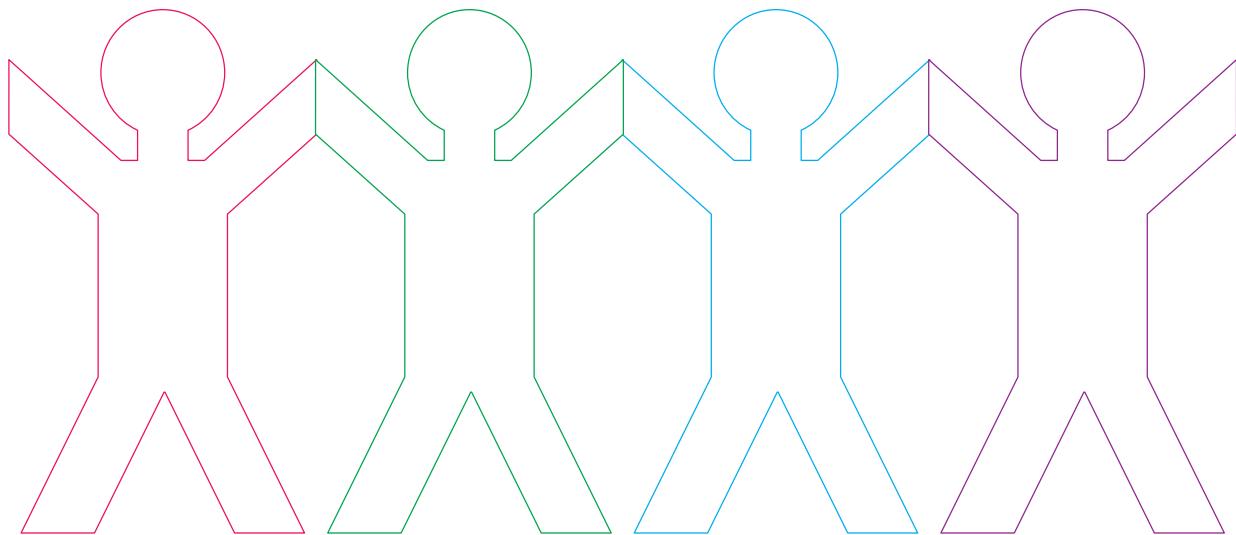
Ke eng se se go tšhošago?

Ke eng se se go thabišago?

A re direng

Thala gomme o khalare molokoloko wo wa segwera. Leka go dira mpopo wo mongwe le wo mongwe gore o fapané le ye mengwe, go laetša gore ka moka re a fapané ebile re bomoswananoši. Ge o dirile se o ka sega wa ntšha tšheini ya segwera go tšwa go letlakala la disegwa le le lego bogareng bja puku. Dira gore mpopo wo mongwe le wo mongwe o be ka mokgwa wo mongwe gomme o e bee ka go emeleta godimo ga deske ya gago. Go laetša gore bohle ga re swane.

Tšwela ka ntle

Dira mmele wa gago o be wo mogolo ka mo o ka kgonago.

Dira mmele wa gago o be wo monnyane ka mo o ka kgonago.

Bjale leka go o dira wo motelele ka mokgwa wo o ka kgonago.

La mafelelo, leka go o dira wo mokopana ka mokgwa wo o ka kgonago.

Teacher:	<input type="text"/>
Sign:	<input type="text"/>
Date:	<input type="text"/>

10 Batho ba ba sa itekanelago

Kotara ya / -Bekē ya 5 – Lephphetšhomo

A re boleleng

Lebelela diswantšho.

- Na o bona mehuta efe ya go fapanā ya go se itekanele?
- Na yo mongwe le yo mongwe wa bana ba o šomiša eng gore a ithuše?
- Ke mathata a mohuta mang ao o naganago gore bana ba ba na le ona matšatši ka moka?
- Bolela ka mokgwa wo re ka ba thušago ka wona.

A re ngwaleng

Lebelela diswantšho tša ka tlase.
Feletša mafoča.

Ann ga a kgone go sepela.

O šomiša _____

go ya mo le mola.

Thabo ke sefufu gomme o
šomiša _____ go hwetša
tsela ya gagwe.

setulo sa go thwetha

mpša ya mošupatsela

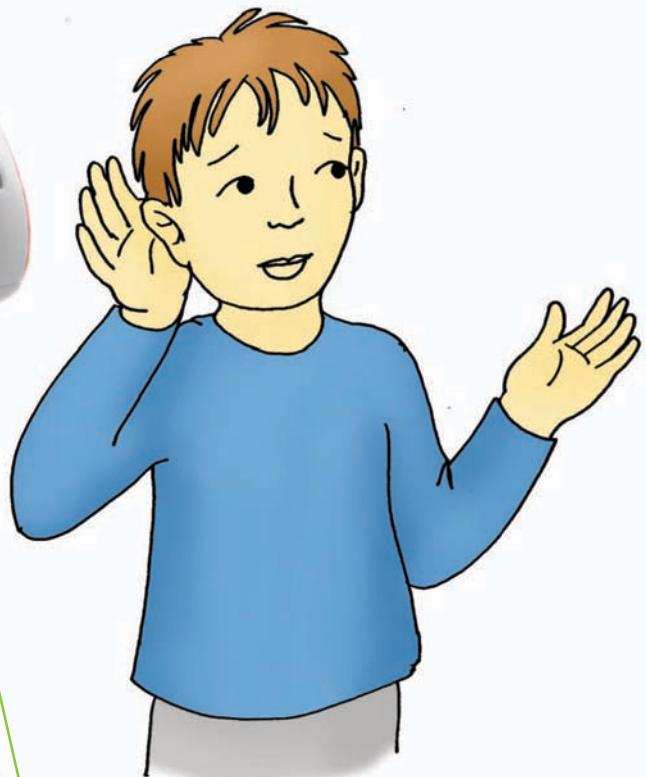

sethušagokwa

Sam ke sefowa.

O šomiša _____
gore a kwe.

polelo ya dikā

Matome ga a kgone go bolela.

O šomiša _____
go bolela.

dipatla

Mokgadi o šomiša

_____ go mo
thuša go sepela.

A re direng

Šomiša letsopa goba hlama ya go
bapadiša go bopa vase ya go swara
matšoba goba komiki.

Teacher:
Sign:
Date:

Bana ka moka ke ba bohlokwa

A re boleleng

Na bana ba ba fapana le wena ka eng?

Na bana ba ba swana ka eng?

A re baleng

Batho ka moka lefaseng ka bophara ba keteka makhutšo a bohlokwa.

Bohle re rata go bapala le go opela.

Bohle re swanetše go ba le dijo ra ja.

Bohle re swanetše go ya sekolong.

Ka moka ge re lwala re ya ngakeng.

Bohle re swanetše go dula re hlwekile.

Ga re gapeletšege go hwetša mošomo.

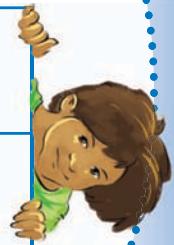
Re bana ka moka.

A re ngwaleng

Botšisa bagwera ba gago ba 3 dipotsiso tše. Ngwala dikarabo tša bona dikgobeng tša mo tlase.

Ngwala maina a bagwera ba gago.			
Wena tumelo ya gago ke efe?			
Na le ba le meletlo efe ye e kgethilwego?			
Le ja eng?			
O apara diaparo t e bjang t e di sa tlwaelegago?			
Le keteka ka eng?			

A re direng

Lebelela seswantšho.
Ke mmepe wa lefase.
O a bona gore
lefase la rena le na
le naga le lewatle.
Khalara lewatle ka
botalalerata. Khalara
naga ka botsotho.
Thala diswantšho tša
dihlapi tše mmalwa ka
lewatle.

Teacher:
Sign:
Date:

Mogale goba naletšana ya ka

A re boleleng

Bolela ka ga ge eba go na le bana ba go se itekanele sekolong sa lena

Na sekolo se ka dira eng go ba thuša ge ba le sekolong?

Na batho ba go se itekanele ba ka ba dinkgwete?

A re baleng

Bagale ba bangwe ga ba itekanelo.
Ke dinaletšana tše re ka di latelago. Mono Afrika-Borwa, go na le dinkgwete tša dibapadi tše ntši tše di sa itekanelago. Na o tseba batho ba bangwe bao ba sa itekanelago bao ba nago le bokgoni dipapading?

Natalie du Toit o lahlegetšwe ke botlase bja leoto la gagwe la nngele kotsing ya sethuthuthu. O sepela ka leoto la maitirelo gomme o thutha ka go šomiša leoto le tee.

A re boleleng

Bolela le batho ba go se itekanele bao ba dirago dilo tše dibotse. Nagana ka ga:

- Difofu di letša diletšo tša mmino. Na go na le yo o mo tsebago a dira bjalo?
- Difowa di ngwala dikoša. Na go na le yo o mo gopolago a le mohlala wa seo?

A re ngwaleng

Mo dikgobeng tša ka tlase, efa dintlhha ka ga
mogale goba naletsana ya gago.

Mogale goba naletsana ya ka ke:

Thala seswantšho sa mogale goba motho yo a lego mohlala mo go wena. Ngwala mantšu le seswantšho sa gago ao a mo hlalošago. Mohlala: wa botho, wa go thuša batho, wa go ba le sebete, wa lerato.

O ka dira bjang gore o be mogale? Ahlaahla dikgopoloh le mogwera wa gago. Bjale ngwala kanegelo yeo ka go yona o bago mogale. Ngwala mo dikgobeng tše di filwego:

Letšatši le lengwe ke

Ke tšere sephetho sa go

Ke

Ke ka mokgwa woo ke ilego ka ba mogale

Tlhwekišo ya meetse

A re baleng

Lebelela galase ya meetse.

Na go na le seo o se bonago ka gare ga yona?

Aowa, o ka se kgone. Na o be o tseba gore ka dinako tše dingwe go na le ditwatši ka gare ga meetse? Ditwatši tše ke tše nnyane gomme o ka se kgone go di bona ka mahlo a nama. Ge o ka nwa meetse ka ntłe le go bolaya ditwatši, o ka lwala kudu ka maatla. Ka mehla re swanetše go kgonthiša gore meetse ao re a nwago a hlwekile ebole a sekile.

A re boleleng

Bolela gore go ka direga eng ge re ka nwa meetse a ditšila. Bjale lebelela diswantšho tša ka tlase. Bolela le mogwera wa gago ka ga mehuta ye e fapanego ya go hlwekiša meetse.

Lahlela dipilisi tša klorine ka meetseng.

Bediša meetse
metsotso ye 5.

Tšhela dikhemikhale.

Sefa meetse.

A re boleleng

Ke meetse afe ao o naganago gore a loketše go nwewa?

Khalara lerothi la meetse ka botalalerata ge e le gore o nagana gore a loketše go nwewa.

Meetse a noka

Meetse a go borelwā

Meetse a pompo

Meetse a mapotlelo a go rekwa

Meetse a lewatle

Meetse ao a bedisitšwego ka ketlela

A re direng

Šomang ka dihlopha le itirele sesefameetse go hlwekiša meetse. Theeletša ka tshwanelo ge morutiši wa gago a hlahoša seo o swanetšego go se dira.

O tla swanelwa ke go ba le tše di latelago:

Lebotlelo la plastiki la dilitara tše 2

Meetse a ditšhila a leraga

Santa ye tshesane

Santa ya magwaša

Maswikana a mannyane/lekgwara

Sekero

Wulu ya leukodi

A re ngwaleng

Nomora dikgato tša go dira sesefameetse sekwereng sa maleba.

Tšhela santa ye tshesane godimo ga wulu ya leukodi.

Phethola lebotlelo.

Tšhela santa ya magwaša.

Sega botlase bja lebotlelo la plastiki ka tlhokomelo.

Tšhela meetse a leraga

Lahlela maswikana a mannyane goba lekgwara ka lebotlelong.

14 Mokgwa wa go phela wo o lokilego

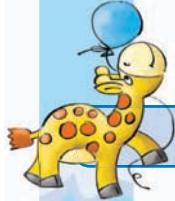

A re baleng

Bala ka ga ye mengwe le ye mengwe ya mekgwa ya go loka le ye mebe.
Ge o nagana gore ke mekgwa ye mebotse, ngwala leswao le (✓), ge o
nagana gore ke mekgwa ye mebe ngwala leswao le (✗).

Kotara ya / - Bekē ya 7 - Lephphetshomo

Mekgwa	Botse	Bobe
Morutiši o thuša barutwana go bala.	✓	✗
Ke ja dijo tše di loketšego mmele.		
Ke lahla ditšhila ka lefastere la sefatanaga goba la thekisi.		
Ke hlapa meriri ya ka ka mehla.		
Ke ja malekere a mantši.		
Ke kgonthiša gore manala le ditsebe tša ka di dule di hlwekile.		
Ke hlapa meno a ka gatee ka kgwedi.		
Ke topa ditšhila ka di lahlela ka gare ga seoleladitlakala.		
Ke hlapa diatla tša ka ge ke etšwa ntłwaneng.		
Ge ke gohlola goba ke ethimola, ke bea seatla sa ka pele ga molomo wa ka.		
Ke itšidolla kgafetšakgafetša.		
Ke hlapa diatla tša ka pele ke ejá.		
Ke patlama pele ga TV nako ye telele.		
Ke dula le batho ba bagolo ba ba kgogago.		

Dira phoustara ka ga mekgwa ye mebotse goba ye mebe.

A re direng

A re ngwaleng

Ela phoustara ya gago. Bala pego ye nngwe le ye nngwe, gomme o thale sefahlego sa go myemyela ge pego e le nnete; gomme o thale sefahlego se se nyamilego ge pego e se nnete.

Ee	Aowa

Phoustara ya ka ke ye botse ya go hlweka.

Ke ipshinne ka go hlama phoustara ya ka.

Go be go le bothata go nna go hlama phoustara ya ka.

Tšwela ka ntle

- Ka kgoná go taboga bogodimo bjo bokae? Šomiša diripana tše tharo tša thapo. Di tshele. Tšwela pele go di ahloganya gore o bone gore o ka tshela bogodimo bjo bokaakang.
- Ka morago, kgopela bagwera ba gago ba babedi gore ba sware thapo ka mo le ka mo gore o e tshele.
- Šielanang ka go tshela.

Dibunwa tša go senyega le tša go se senyege

Kotara ya / - Bekę ya 8 - Lephəphetshomo

A re boleleng

Bolela ka ga dijo tše di swanetšego go dula mo go fodilego gore di se ke tša bola. Tšea sephetho sa gore ke dijo dife tše di swanetšego go dula di le foreše gomme di ka bewa ka khabotong. Seta diswantšho mo letlakaleng la disetwa gomme o di mamaretše ka setšidifatšing goba ka khabotong.

A re boleleng

Bolela ka mekgwa ya go šireletša dijo kgahlanong le
dikhukhwanyane tše bjalo ka dintšhi le ditšhošwane.

Teacher:
Sign:
Date:

Matšatši a tša ditumelo le a mangwe ao a kgethilwego

Kotara ya / - Bekē ya 8 - Lephphetshomo

A re baleng

Batho lefaseng ka bophara ba keteka matšatši a makhutšo ao a kgethilwego.
O tlile go keteka makhutšo afe?

Ka Krisemose re hwetša dimpho. Le rena re fa bagwera ba rena le balapa dimpho. Re na le mohlare wa Krisemose ka gešo. Re bea dimpho ka tlase ga mohlare. Re kgabiša mohlare gomme ra bea naledi ntlhohlong ya ona. Ka nako ya Krisemose re ja dijo tše bose tše dintši.

Re fela pelo ya go fihla ga Diwali. Ye ke nako ye re hwetšago malekere a mantši le dimpho tše ntši. Re paka malekere a mabose le dikhekhe ka mapokising gomme ra di fa batho bao ba re etelago. Re gotetša mabone a mannyane gomme ra a bea go dikologa ntlo.

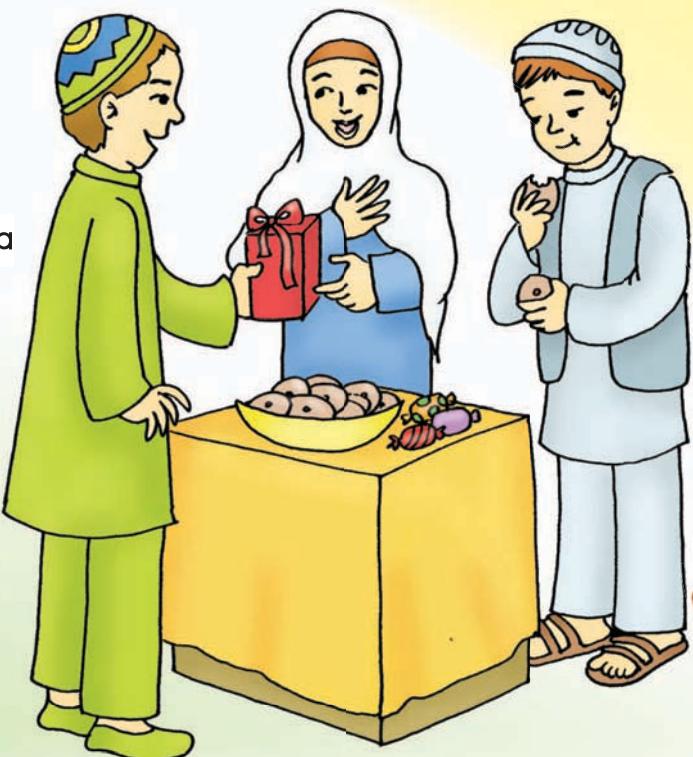
A re opeleng

Opela koša ye o e tsebago
o opelela matšatši a a
kgethilwego.

Re fela pelo ya go fihla ga Hanukkah. Re tla ba le dijo tše ntši tše bose. Re rata go ja dipanekuku le ditonate. Gape re rata go hwetša dimpho. Bomotswala ba a re etela. Re thuša ka go lokiša dijo gomme ra gotetša dikerese ka magaeng a ren.

Pele re fela pelo e tla ba e le Eid.
Ke hutša gore re tla hwetša dimpho tše botse. Bagwera ba ren a bona re tla ba fa dimpho.
Re tla ba le dikhekhe le malekere a mantši ao re tlilego go a ja.
Re tseba ka sebolego sa ngwedi gore ke mokete wa Eid. Mokete wo o tla ka matšatšikgwedi a go fapanwa ngwaga ka ngwaga.

Teacher:	<input type="text"/>
Sign:	<input type="text"/>
Date:	<input type="text"/>

Dihla tša ngwaga

A re boleleng

Lebelela diswantšho tša dihla tše nne. Botša mogwera wa gago ka seo o se bonago seswantšhong se sengwe le se sengwe. Bolela gore dihla tše nne tše di fapanabjang.

Kotara ya 2 – Bekə ya | – Lephphetshomo

Na o rata kudu sehla sefe?

Ke ka lebaka la eng o rata sehla se?

Letšatši la matswalo a gago le sehleng sefe?

A re opeleng

Dumela, Mna Letšatši!

Letšatši la gago le sa tšo thoma.

Ke rata go bona sefahlego sa gago sa
go phadima. Dumela, Mna Letšatši.

Pula, pula, phatlalala!

Bana ba rato bapala.

Etla gape letšatši le lengwe.

Dula letšatši o sa tle.

Teacher:
Sign:
Date:

18 Dihla tše nne tša ngwaga

Kotara ya 2 – Bekē ya | – Lephphetshomo

Sega diswantšho tša dihla go tšwa letlakaleng la disegwa mafelelong a puku. Mamaretša seswantšho se sengwe le se sengwe kgauswi le leina la sehla sa maleba.

Mosegamanye

Phupu

Phato

marega

Lewedi

Diphalane

Dibatsela

seruthwana

selemo

Manhole

Pherekong

Dibokwane

Hlakola

Moranang

Mopitlo

lehlabula

Tšwela ka ntle

Ithute mabokgoni a gago a go raga bolo.

Pampiša bolo mo lebotong.

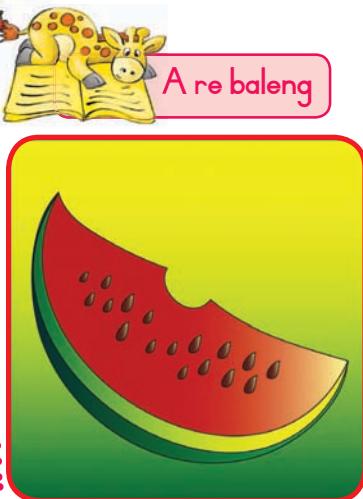
Matšha felo gotee o ntše o pampiša bolo.

Bjale kitima gomme o pampiša bolo mo fase go dikologa dikota.

19 Ka ga dihla tša ngwaga

Kotara ya 2 - Beké ya 2 - Lephphetshomo

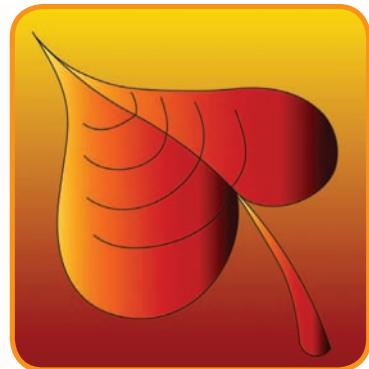
A re baleng

Selemo

Boso bo ruthetše ebole bo a fiša.

Matšatši ke a matelele gomme mašego ke a makopana.

Re kcona go thutha goba go dula ka tlase ga meriti ge go fiša.

Lehlabula

Boso bo fodile.

Matlakala a thoma go ba le mmala wa gauta gomme a a hlohlorega.

Dinonyana di fofela mafelong ao a fišago.

Marega

Boso bo a tonya.

Mafelong a mangwe go wa lehlwa goba šobane.

Matšatši ke a makopana gomme mašego ke a matelele.

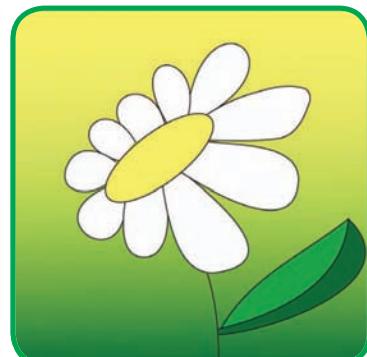
Diphoofolo tše dingwe di robala marega ka moka (di a iphihla)

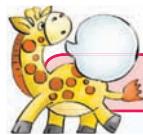
Seruthwana

Boso bo ruthetše.

Dimela di thoma go hloga gomme go na le matšoba mehlareng.

Dinonyana di thoma go aga dihlaga le go bea mae.

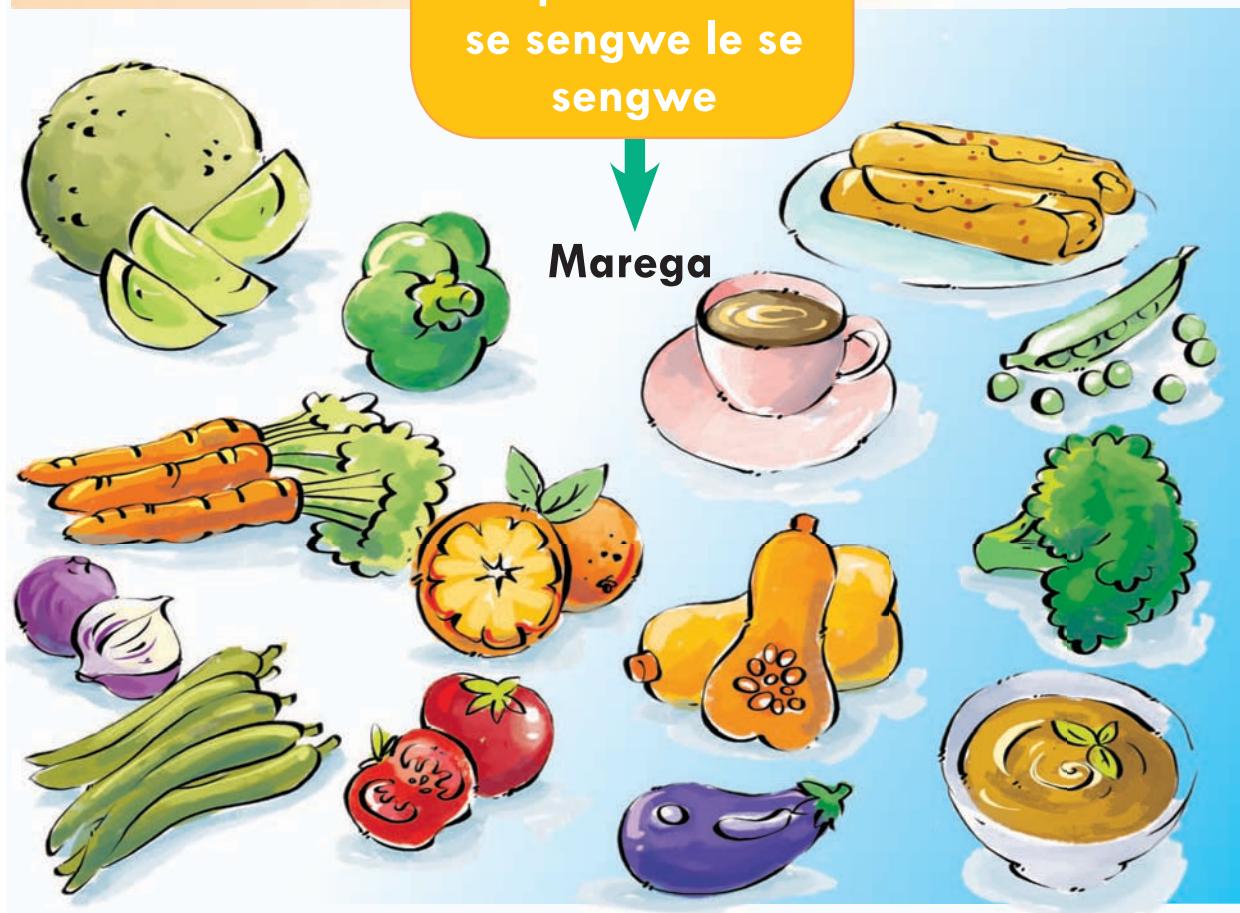

A re boleleng

Dijo tša go fapana di mela dihleng tša go fapana. Lebelela dijo tše tša selemo le tša marega. Botša mogwera wa gago gore o rata go ja eng ge go fiša le eng ge go tonya.

Dijo tša sehla
se sengwe le se
sengwe

Teacher: _____
Sign: _____
Date: _____

Go aparela boso

A re thaleng

Thala seswantšho sa mošemane le mosetsana.
Mošemane o swanetše go apara diaparo tše borutho
tša marega gomme mosetsana o swanetše go apara
diaparo tša go se fiše tša selemo.

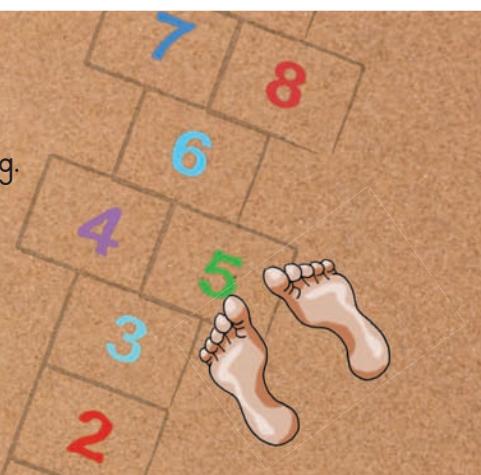
Kotara ya 2 – Béke ya 2 – Lephphetshomo

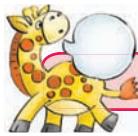
Mošemane	Mosetsana

Tšwela ka ntle

- Bea dihulahupu mo lebatong goba thala didiko mo santeng.
- Ge morutiši wa gago a go laela gore o fofe, fofela ka gare ga sediko ka maoto a mabedi.
- Ge morutiši wa gago a go laela gore o fofe, fofa o tšwe ka gare ga sediko ka leoto le tee.
- Bapala tsheretshere.
- Šomiša tšhoko go thala didiko le disekwere mo lebatong.

A re boleleng

Botša mogwera wa gago ka ga mehuta ya diaparo yeo re e aparago sehleng se sengwe le se sengwe. Na o rata go apara diaparo dife?

Thala mothalo go tloga tlhalošong ya diaparo tšeо re di aparago go ya go seswantšho sa diaparo tša mohuta wo.

A re ngwaleng

Go aparela boso

Ge go fiša re swanetše
go apara mengatse go
itšhireletša kgahlanong
le letšatši.

Ge go ruthetše re
swanetše go apara
diaparo tša go se ruthele.

Ge ka ntle go tonya re
swanetše go apara diaparo
tša wulu tše borutho.

Ka matšatši a pula re
swanetše go ba le jase ya
pula le ambrela.

Ditiragalo tša tlhago tša dihla tša ngwaga

Kotara ya 2 – Bekē ya 3 – Lephphetshomo

A re baleng

Seruthwana

Ka seruthwana mehlare e
thoma go khukhuša.

Re bona dinonyana le dinose
tše ntši, matšoba le
matlakala a mafsa.

Dinonyana di aga dihlaga
ebile di beela mae.

Borapolasa ba kota dinku.

Selemo

Ka selemo, borapolasa ba buna
dienywa tša bona. Bana ba
diphoofolo ba na le mafolofolo kudu.

Mafelong a mantši dipula di na ka
maatla gomme go na le dipula tša
matlakadibe le magadima.

Mabjang, dithokgwa le matšoba
di gola ka bokoto gomme mehlare
e a telefala.

Lehlabula

Diphoofto tše dingwe di ipolokela
dijo ge di itokišetša go robala
marega ka moka.

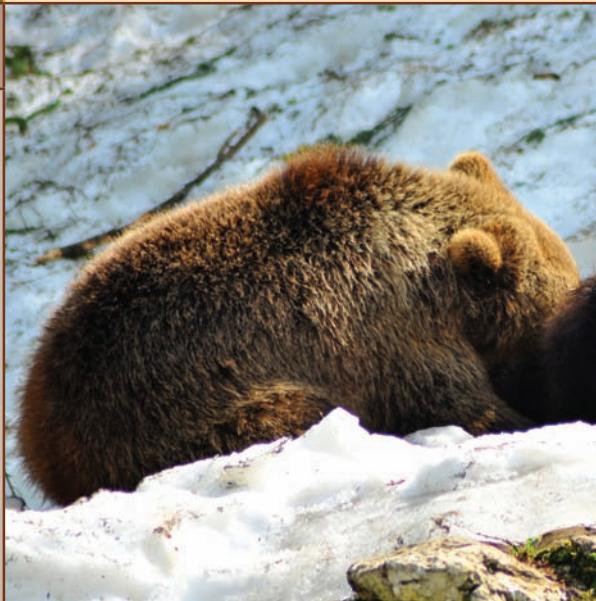
Matlakala a mehlare a thoma go
ba a maserolane, a matsotho, a
mahubedu le a mmala wa namune.

Mabjang a thoma go ba a matsotho.

Marega

Diphoofto tše dingwe di
robala marega ka moka.
Re re di tsena kutamong.
Di kwa borutho ka ge dijase
tše tšona di eba tše koto.

A re ngwaleng

Na diphoofto tše dingwe di dira eng marega ka moka? _____

Na diphoofto tše dingwe di itshireletša bjang ge go tonya? _____

Na dinonyana di boela neng dinageng tše di lego borutho le go thoma go
beela mae? _____

Go bjala dinawa

Kotara ya 2 - Beke ya 3 - Lephphetshomo

A re direng

O swanetše go ba le

- Dinawa tše 5 • Pirinki
- Wulu ya leukodi • Meetse

Se o swanetšeego go se dira

Phuthela dinawa ka wulu ya leukodi gomme o e bee ka pirinking.

E kolobiše. Bea pirinki mo lefasetereng mo go lego letšatši.

Fela o lebelela dinawa dibeke tša pedi tše di latelago. Ela hloko gore di gola bjang.

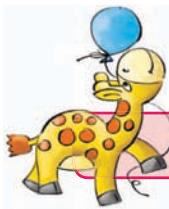
Lebelela seswantšho sa semela se sa nawa.

Ge semela sa gago se swana le se, ngwala letšatšikgwedi.

Letšatšikgwedi	Letšatšikgwedi	Letšatšikgwedi	Letšatšikgwedi
			

Letšatšikgwedi:

A re direng

Dira terama ka ga phoofolo.

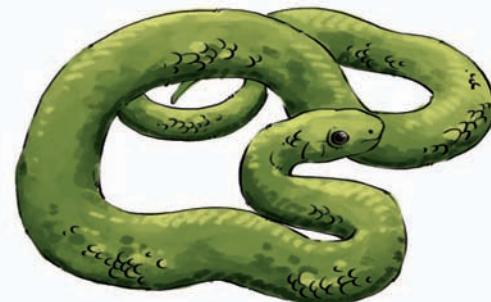
Diragatša papadi ka ga phoofolo e kgobela le go boloka dijo gore marega e be le sa go ja.

Tšwela ka ntle

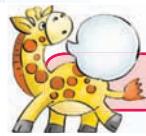
Gogoba bjalo ka noga e nyaka lefelo leo e
ka utamago go lona.

Fofa bjalo ka
peolwane e lebile
lefelong leo le
ruthetšego.

Teacher: _____
Sign: _____
Date: _____

Diruiwa tša polaseng

A re boleleng

Lebelela seswantšho gomme o bolele ka diruiwa tša go fapania tše o di bonago mo polaseng. Ke phoofolo efe ye e lego mmamoratwa wa gago? Na ke eng seo re se hwetšago go phoofolo ye nngwe le ye nngwe?

Kotara ya 2 - Bekē ya 4 - Lephphetšhomo

A re ngwaleng

Ngwala dikarabo tša maleba mo mananeong a.

Re go diretše ya mathomo.

	Tona	Kgapa
	Tshadi	Nkutshadi
	Lesea	Kwana
	Modumo	Sello
	Seširelo	Lešaka

	Tona	
	Tshadi	
	Lesea	
	Modumo	
	Seširelo	

	Tona	
	Tshadi	
	Lesea	
	Modumo	
	Seširelo	

	Tona	
	Tshadi	
	Lesea	
	Modumo	
	Seširelo	

Kotara ya 2 – Bekē ya 4 – Lephethshomo

24

Polaseng

A re opeleng

Pidibidi la ka le sepela bjalo,
Pidibidi la ka le sepela bjalo,
Ge le yo nwa meetse,
Ge le yo nwa meetse.

Letšatsikg wedi:

A re opeleng

Tšwela pele go opela. Sebakeng sa methalo ka ga dinku,
tsenya diphoofolo tše.

Dinku tša ka, dinku
tša ka

Šedile tšona,
šedile tšona

Di re meselana
penapena, penapena

Tšwela ka ntle

- Sepela godimo ga kota ka ntle le go wa.
- Beletša bolo godimo gomme o e kabe ka ntle le go wa.
- Ke moka o kgathe bjalo ka pere.
- Sepela bjalo ka lepidibidi.
- Sepela bjalo ka roboto.

Teacher: _____
Sign: _____
Date: _____

Diphoofolo tša lešoka

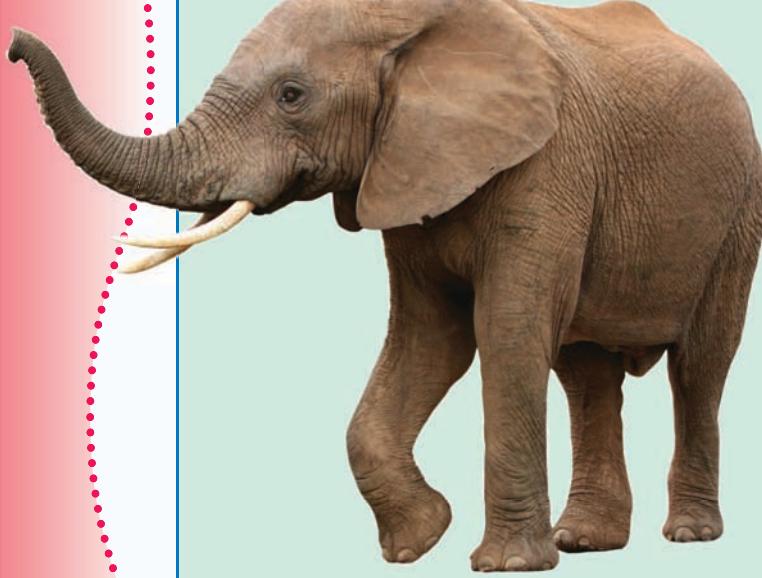
A re baleng

Kotara ya 2 - Beke ya 5 - Lephphetshomo

Ditau ke leloko la dikatse.

Tau e tšewa go ba kgoši ya diphoofolo ka moka. Di tsoma le go bolaya diphoofolo tša go swana le ditholo le dipitsi. Ditaugadi ke tšona di tsomago kudu. Di tsoma bošego ka dihlopha. Ditau di rata go dula legoleng la mabjang. Ditau di kgoni go rora ka modumo wo mogolo kudu.

Ditlou ke diamuši tše kgolo go feta diphoofolo ka moka mo nageng. Di phela mo kotsing ka ge mahodu a tsoma dinaka tša tšona.

Dinaka tša ditlou di tšwela pele go gola maphelo a tšona ka moka. Ditlou di lokela medu, dienywa, le go tšhela meetse, ka melomong ya tšona. Di ja go fihla go dikilogramo tše 200 tša dijo ka letšatši, gape dinwa dilitara tše 190 tša meetse.

Go na le mehuta ye mebedi ya ditshukudu. Ke tše ntsho le tše tšhweu. Ditshukudu ga di kgone go bona gabotse, eupša di kgona go nkgelela kudu. Ditshukudu ke tše kgolo kudu gomme di kgona go ba le boima bja go fihla 2 500 kg.

Ditshukudu di tsongwa kudu ke batsomi le mahodu. Re swanetše go šireletša ditshukudu kgahlanong le batsomi bao ba di bolayago sehlogo gore ba hwetše manaka a tšona.

Nkwe ye e ipheditšego go gola e ka ba botelele bja 2 m. Letlalo la yona ke la mmala wo motsothwa wo o tagilego, la go ba le marontho a maso a sebopego sa sediko. Nkwe e kgona go namela ka ntle le mathata gomme ga e na bothata bja go tsoma godimo ga mehlare.

Dinare di dula ka mehlape. Ge go na le kotsi, ditshadi le mabotlana di tsena ka gare ga sediko sa mohlape gomme tša dikologwa ke dipholo go di šereletša. Dinare tše dingwe di kgona go gola go fihla botelele bja 1,7 m.

26 Mokgwa wo diphoofolo di iphihlago ka ona

Kotara ya 2 - Bekē ya 5 - Lephphetshomo

A re baleng

Diphoofolo tše dingwe di itshireletša ka go fetola mebala gore di swane le lefelo le di lego go lona.

Leobu le kgonago go fetola mmala gore le swane le mehlare ye le e namelago.

Methalo ya dipitsi e dira gore go be boima go di bona ka dikgweng.

Matlalo goba mafofa a diphoofolo tše dingwe a agegile ka tsela yeo go lego boima go ka di bona ge di le lefelong leo.

Se re se bitša go gakantšha.

Gopola ka ga diphoofolo tše dingwe tše di kgonago go gakantšha.

Lapologa

Morutiši wa lena o tla le ruta go letša ditulo tša go ntšha mmino.

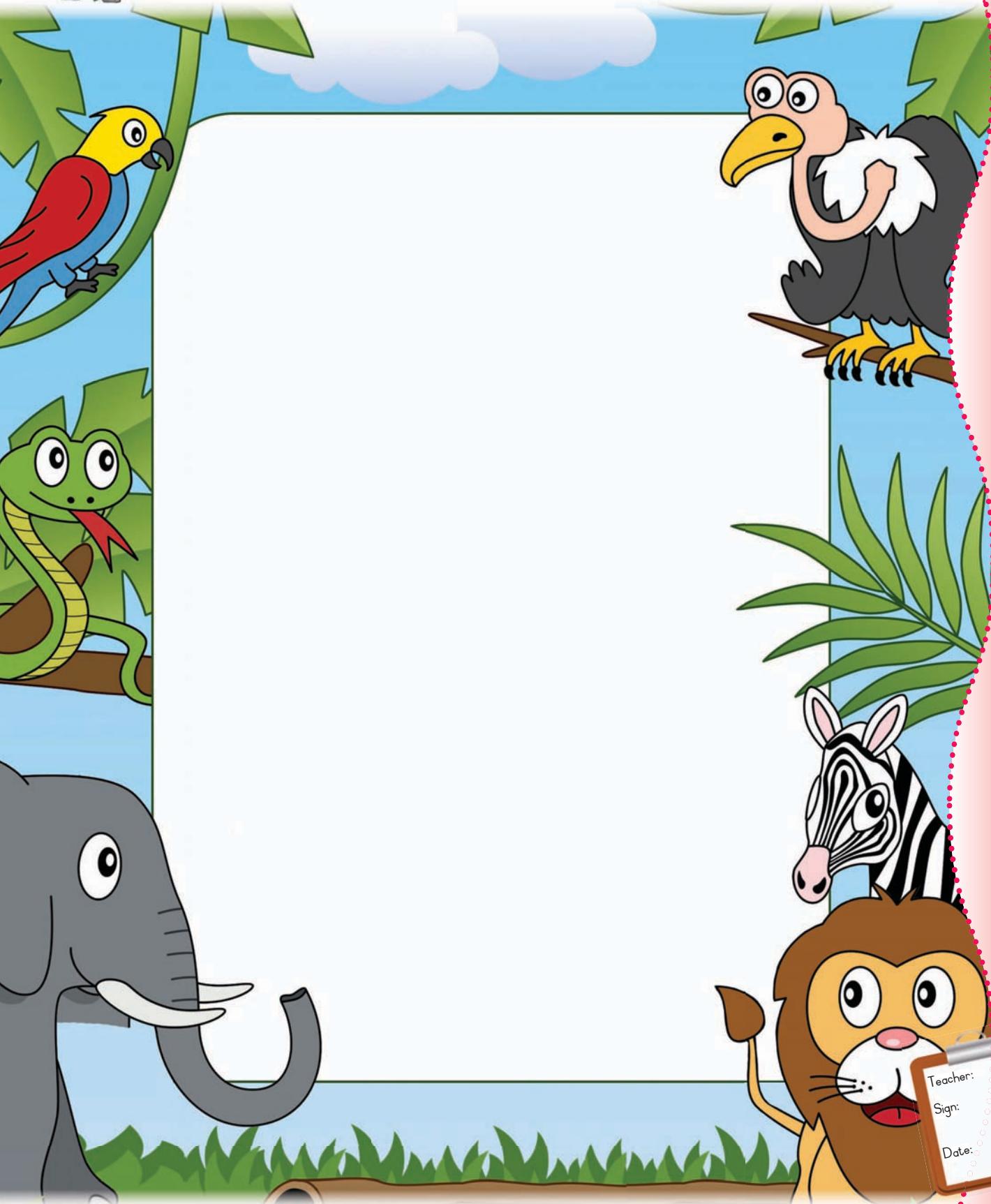

A re thaleng

Thala seswantšho sa phoofolo ya lešoka.

Bjale botša mogwera wa gago gore phoofolo yeo e ikgakantšha bjang.

Teacher:

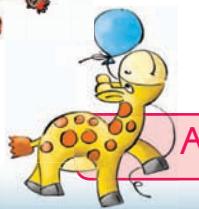
Sign:

Date:

27

Diphoofto tša ka meetseng

A ne direng

Feleletša seswantšho ka go oketša ka dithalwa goba diswantšho tša diphoofto tše di phelago ka nokeng.

Kotara ya 2 - Bekē ya b - Lephphetshomo

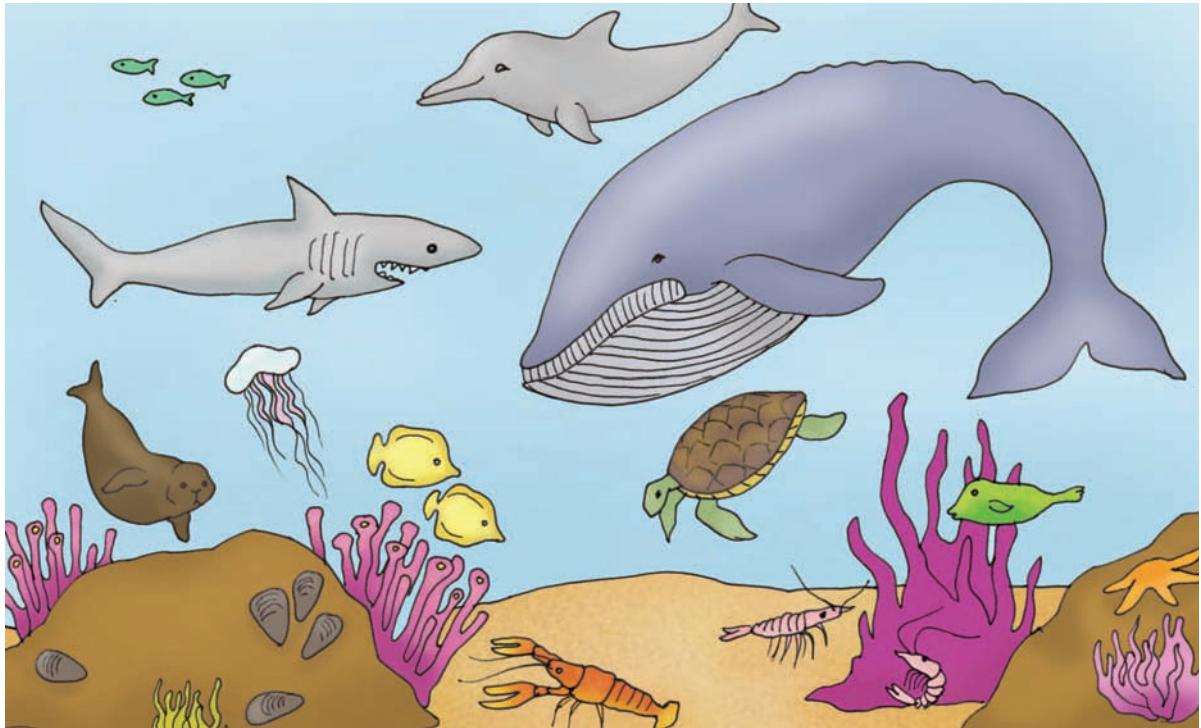

Diphooftšwana tša boteng bja lewatle

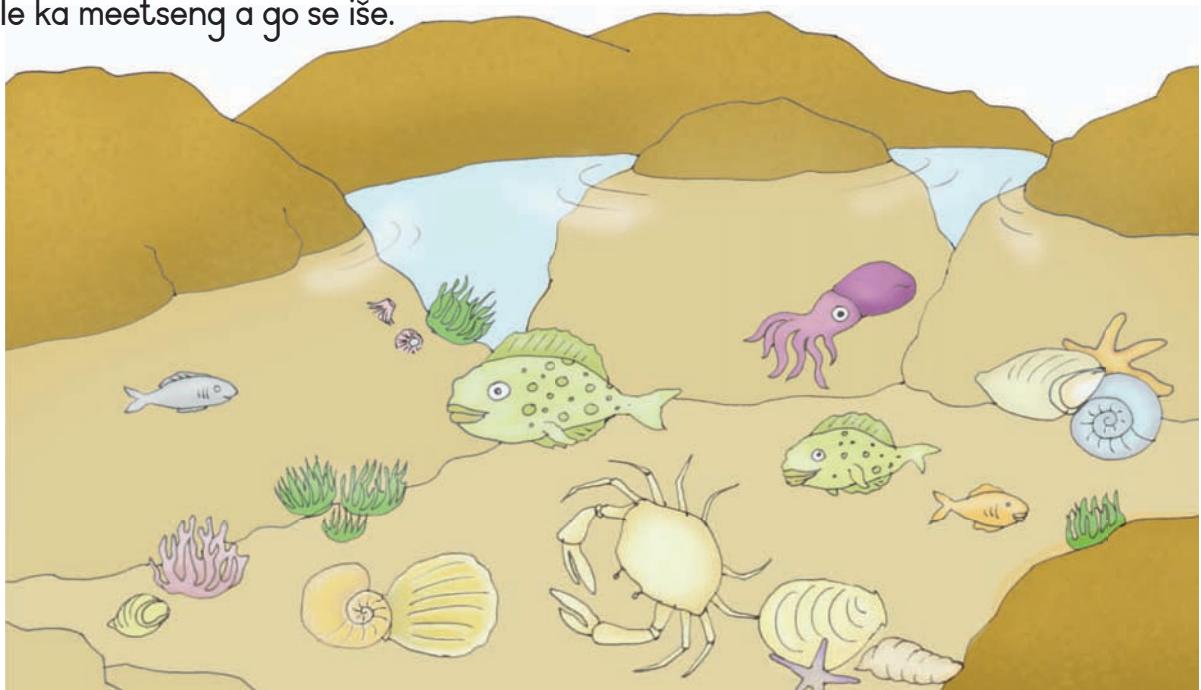

A re boleleng

A re lebeleleng diphooftšwana tša go fapano tše di phelago ka meetseng a letswai.

Go na gape le diphooftšwana tše dinnyane, tše di phelago ka megobeng ya maswika le ka meetseng a go se iše.

Kotara ya 2 – Beke ya b – Lephophetšhomo

Teacher:
Sign:
Date:

Tshedimošo ka ga diphooftolo

A re boleleng

Bolela ka diphooftolo ka moka tša ka lewatle tše di lego mo diswantshong tše.

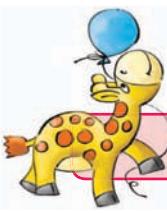
- Ke diphooftolo dife go tše tša lewatle tše di ka lewago ke batho?
- Ke diphooftolo dife tša lewatle tše di lego kotsi?
- Na mmele wa hlapi o apešitšwe ka eng le go šireletšwa ke eng?
- Na ke mekgwa efe ya go fapana ye e ka tšhilafatšago lewatle?
- Na o nagana gore go tla direga eng ge lewatle le ka tšhilafatšwa ka matlakala goba dilo tša mpholo?

A re ngwaleng

Ngwala maina a diphooftolo tše o ka di naganago tše di phelago ka dinokeng, ka matamong goba ka lewatle, mo dikholomong tše tharo tše di lego mo lenaneong le.

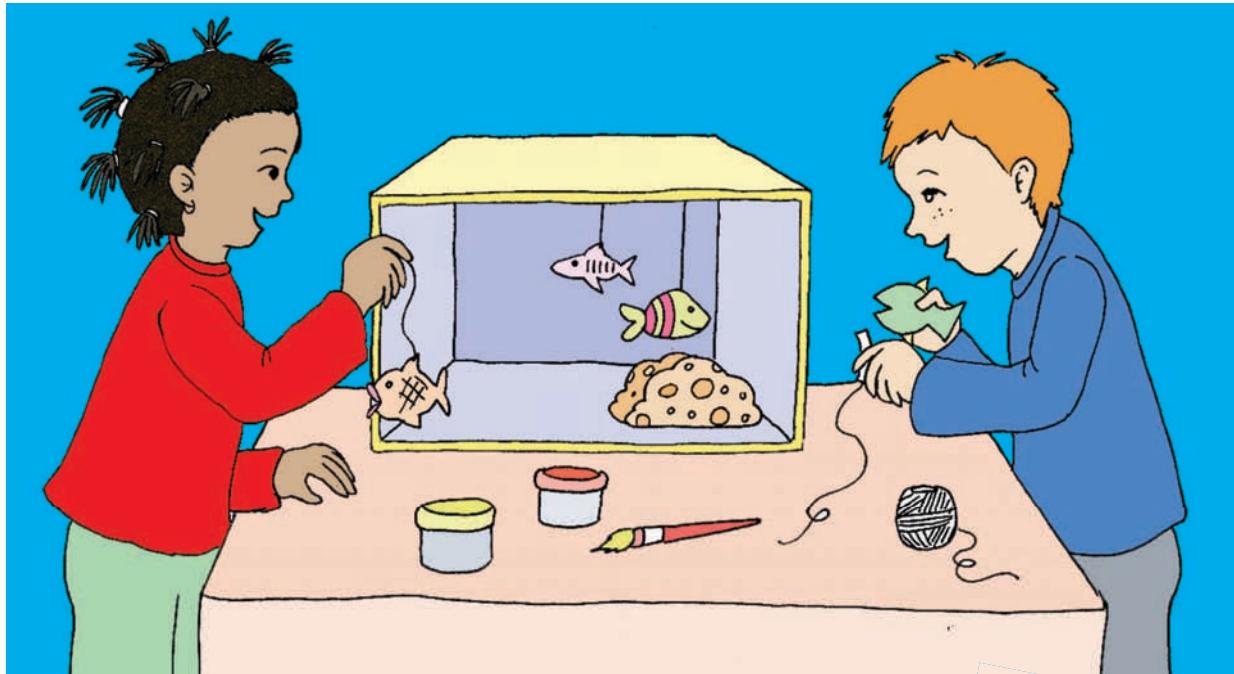
Noka	Lewatle	Letamo

A re direng

Itirele tanka ya dihlapi.

- Penta bokagare bja lepokisi la dieta ka botalalerata gomme o le emiše ka lehlakore.
- Segalapi yeo e lego kua morago ka pukung.
- Swariša hlapo bogodimong bja lepokisi ka semamaretši le thapo.

Tšwela ka ntle

- Fofabjalo ka nonyana, dirabjalo ka lebelo le ka go iketla.
- Sepelabjalo ka phenkwini.
- Fofabjalo ka nose.
- Sepelabjalo ka letlapakgerere.
- Thuthabjalo ka hlapo.
- Tabogabjalo ka segwagwa.
- Bapala papadi ya go: Šala Moetapele morago.
- Bapala papadi ya go kitimišana (katse le legotlo).

30 Diphooftolo tše di rwalago magae a tšona ge di sepela

Kotara ya 2 – Bekē ya 7 – Lephphetshomo

A re baleng

Na o be o tseba? Ke tsena gabotse ka gare ga ntlo ya ka, gomme ga e ke e ba ye nnyane go nna.

Khudu

Khudu ke segagabi sa maoto a mane a dikgapetla le molala wa mašošo le hlogo. E sepela ka go nanya ka ntlo ya yona ye e lego mokokotlong wa yona.
Di dula kae tše?

Rantlapele: Ke phela ka lewatle.	Theraphini: Ke phela ka mohlakamotala ka meetseng a go hlweka.	Khudu: Ke phela mo nageng.

A re ngwaleng

Araba dipotšišo tše mabapi le khudu ye e phelago mo nageng.

Na dikgapetla tša khudu ke tše thata goba ke tše boleta?

Na dikgapetla tša khudu di e šireletša go eng?

Na khudu e dira eng ge e tšhogile?

Na dikhudu di ja dijo tša mohuta mang?

Kgopa

Lebelela kgapetla ya kgopa.

Leihlo

Kgapetla

Manakana a matelele

Manakana a makopana

Leoto

Lešoba la go hema

Na kgopa e sepela bjang? _____

Na o kile wa hwetša kgapetla ya kgopa ye e se nago selo ka gare? Na o nagana gore go diregile eng ka kgopa? _____

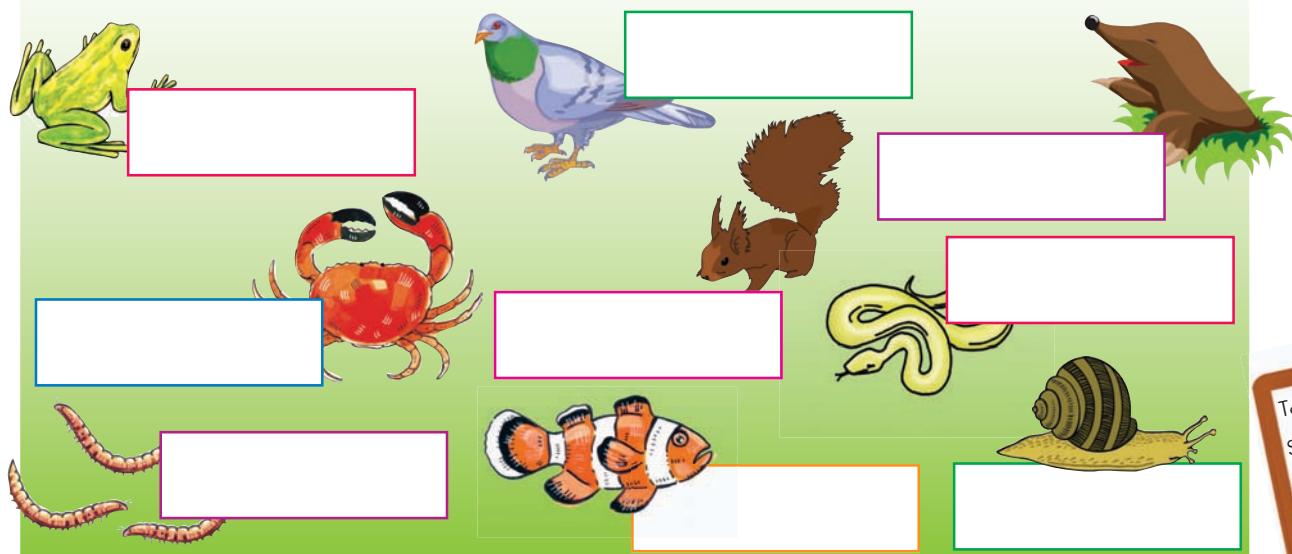
Na dikgapetla tša kgopa di na le mmala wo mobjang? _____

Na o nagana gore ke ka lebaka la eng dikgopa di na le dikgapetla? _____

A re ngwaleng

Na o nagana gore ke dula kae? Kgauswi le seswantšho sa ka, ngwala ge eba nka aga ntlo ya ka mohlareng, ka mobung goba ka meetseng.

Diphooftolo tše di ikagelago seširelo

Kotara ya 2 – Bekē ya 8 – Lephphetshomo

A re direng

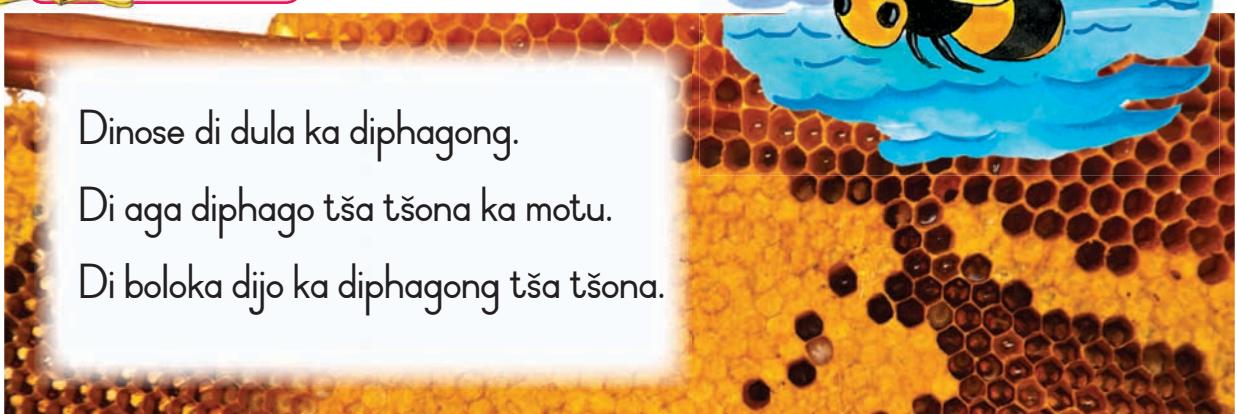
Kopanya diswantšho tša diphooftolo tše le diswantšho tša magae a tšona.

A re baleng

Dinose

Dinose di dula ka diphagong.
Di aga diphago tša tšona ka motu.
Di boloka dijo ka diphagong tša tšona.

Ditšhošwane

Ditšhošwane di aga madulo a go fapana mo tikologong ya tšona. Tšhošwane ye nnyane e kgon a go rwala selo sa go e feta ka boima gane.

Ditšhošwane di a boledišana. Di kgon a go sebotša tše dingwe ge go na le kotsi. Di kgon a go botšana gore di ka hwetša kae dijo.

A re ngwaleng

Na o nagana gore ke ka lebaka la eng ditšhošwane di ikagela madulo?

Ke mang yo a lego lenaba la ditšhošwane?

Na ditšhošwane di šomiša eng go ikagela madulo?

A re baleng

Dinonyana

Dinonyana di aga dihlaga go ba madulo a tšona le gore di be le lefelo leo go lona di ka beelago mae. Bogolo bja sehлага bo ya le bogolo bja nonyana.

Na dinonyana di šomiša eng go aga dihlaga tša tšona?

Ke phoofolo efe ye e lego lenaba la nonyana?

Pukuntšu ya ka

A

a

B

b

C

c

D

d

E

e

F

f

G

g

H

h

I

i

J

j

K

k

L

l

M

m

N

n

O

o

P

p

Q

q

R

r

S

s

T

t

U

u

V

v

W

w

X-Z

x-z

